

PORESKA PRAKSA

ZA FEBRUAR 2015. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 11
Porez na dobit pravnih lica	12 - 15
Porez na dohodak fizičkih lica	16 - 21
Ostalo (drugi propisi).....	22 - 27

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Mjesto prometa usluga (u slučaju kada pravno lice iz Crne Gore pruža konsultantske usluge pravnom licu sa sjedištem u inostranstvu)

Broj: 03/2- 1059/2-15

Podgorica, 03. februar 2015. godine

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Međutim, u članu 17 stav 3 tačka 4 ovog zakona propisano je da se kod usluga savjetovanja, kojima se smatraju i konsultantske usluge, mjestom prometa smatra mjesto sjedišta, odnosno prebivališta primaoca usluga.

U slučaju da firma iz Crne Gore pruža konsultantske usluge firmi sa sjedištem u inostranstvu, na ispostavljenoj fakturi PDV obračunaće po 0%, odnosno naznačiće da je usluga iz čl.17 st. 3 Zakona o PDV izvršena za strano lice.

Poreski dužnik (tehnika obrnutog obračunavanja PDV-a)

Broj: 03/2- 2414/2-15

Podgorica, 19. februar 2015. godine

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu.

Prema članu 12 stavu 2 Zakona poreski dužnik PDV-a je poreski zastupnik koga imenuje poreski obveznik koji nema sjedište, poslovnu jedinicu, stalno, odnosno uobičajeno prebivalište u Crnoj Gori, ako izvrši promet proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori. Ako poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac proizvoda, odnosno usluga.

Dakle, usluga servisa medicinske opreme koju ino lice pruža domaćem licu se oporezuje prema mjestu primaoca usluge, što znači da je crnogorski PDV obveznik kao primalac usluge u obavezi da po prijemu fakture sam obračuna izlazni PDV.

U ovom slučaju primjenjuje se tehnika obrnutog zaračunavanja PDV-a gdje je domaće lice u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica, sačini račun obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga-obveznik PDV-a ima pravo da svoj izlazni PDV umanja za iznos PDV-a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je prema članu 17 stav 3 Zakona obveznik PDV-a primalac usluge, odnosno rezidentno lice i dužno je da ga spoji sa računom koji mu je poslao

pružalac usluga. Ovi obračunati iznosi se iskazuju u mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a, Obrascu "PR PDV -2", u koloni 18 - PDV na usluge inostranih lica - unijeti ukupan iznos PDV-a kojeg plaća, odnosno obračunava primalac usluge i kao ulazni i izlazni PDV.

Poreski tretman pozajmice (otpis zajma-pozajmice)

Broj: 03/2- 2416/2-15

Podgorica, 17. februar 2015. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 29/13) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 8 Zakon o porezu na dodatu vrijednost promet usluga predstavlja obavljanje, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda u smislu čl. 4, 5 i 6 ovog zakona.

Odredbama člana 27 stav 4 navedenog zakona je propisano da su bankarske i finansijske usluge oslobođene plaćanja PDV-a.

Shodno odredbama člana 10 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08) unos privatne (lične) imovine u društvo ne podliježe oporezivanju. Prema tome, na davanje zajma (pozajmice) koje fizičko lice daje privrednom društvu, ne postoji obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a, ukoliko se nedvosmisleno može utvrditi da se radi o zajmu, a ne plaćanju oporezivih usluga.

Činjenica je da privredno društvo, kod otpisa duga po osnovu pozajmice, stiče sredstva kojima se povećava kapital ili vrši dokapitalizacija društva.

Promet upotrebljivanih motornih vozila

Broj: 03/2- 2680/2-15

Podgorica, 23. februar 2015. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 i 29/13) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 4 stav 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost prometom proizvoda ne smatra se promet upotrebljivanih putničkih automobila, motocikala i plovnih objekata, za koje poreski obveznik pri nabavci nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV.

Zakon o porezu na dodatu vrijednost u članu 37 stav 1 propisuje da poreski obveznik, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, ima pravo odbitka ulaznog PDV-a, koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhu obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV, tj. oporezive djelatnosti. U stavu 5 tačka 1 navedenog člana zakona je propisano kada poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV: od putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za vozila koja su namijenjena za: dalju prodaju, iznajmljivanje (rent-

a-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima.

Dakle, u slučaju ukoliko se radi o kupovini teretnog vozila koji služi u poslovne svrhe radi obavljanja oporezive djelatnosti, imate pravo na odbitak ulaznog PDV po fakturi koji vam je obračunao poreski obaveznik kod isporuke proizvoda, a kod prodaje teretnog vozila ste u obavezi da obračunate PDV po stopi od 19%. Kod prodaje osnovnih sredstava - opreme, poreski obaveznik je dužan da po članu 39 Zakona izvrši ispravku odbitnog ulaznog PDV-a u poreskom period u kome je izmjena uslova nastala, u slučaju da je do promjene uslova došlo prije isteka roka od 5 godina.

Kod prodaje putničkog vozila na koje poreski obaveznik nije imao pravo odbitka ulaznog PDV-a, ne obračunava se PDV, već se ovaj promet oporezuje u skladu sa propisom kojim se reguliše promet upotrebljavanih motornih vozila (po stopi od 5%, na osnovu procjene poreske osnovice od strane poreskog organa).

Promet nepokretnosti (u slučaju kada nepokretnost ima status robe namijenjene daljoj prodaji)

Broj: 03/2-1941/2-15

Podgorica, 16. februar 2015. god.

Shodno članu 4 stav 2 tačka 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ...76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13) pod prometom proizvoda se smatra prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda na nepokretnostima ili dijelu nepokretnosti.

Prema članu 4 stav 2 tačka 8 Zakona o PDV-u promet proizvoda predstavlja i razmjena proizvoda. Članom 6 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02 ... 59/04, 79/05, 16/06 i 64/08) je propisano da u slučaju da pri isporuci proizvoda, odnosno usluga naknada nije novčana, već se sastoji u isporuci drugog proizvoda ili usluge, u tom slučaju se radi o razmjeni proizvoda, odnosno usluga. Kod razmjene proizvoda, oba prometa podliježu oporezivanju.

U Vašem primjeru, zaključujemo da je poreski obaveznik kao izvođač radova za pružene građevinske usluge ispostavio fakturu sa obračunatim PDV investitoru (vlasniku nepokretnosti), a da ova usluga nije naplaćena u novcu, već putem kompenzacije za vrijednost nepokretnosti-stana, pri čemu je investitor istom ispostavio fakturu sa obračunatim PDV, jer se radi o prvom prenosu prava svojine na novoizgrađenom objektu. Nadalje, izvođač radova ima namjeru da tako stečenu nepokretnost proda, odnosno namijeni za dalju prodaju. U skladu sa članom 27 tačka 2 Zakona o PDV-u promet nepokretnosti, osim prvog prenosu prava svojine na novoizgrađenim nepokretnostima je oslobođen od plaćanja PDV, pa se ove isporuke u daljem prometu oporezuje posebnim zakonom kojim se uređuje oporezivanje prometa nepokretnosti.

Zakon o porezu na dodatu vrijednost u članu 37 stav 1 propisuje da poreski obaveznik, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, ima pravo odbitka ulaznog PDV-a, koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhu obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV, tj. oporezive djelatnosti.

Dakle, poreski obveznik nema pravo na odbitak ulaznog PDV koji je platio prilikom nabavke konkretne nepokretnosti jer mu ista nije namijenjena za obavljanje poslovne djelatnosti.

Pravo na odbitak ulaznog PDV-a (kad je u pitanju fiskalni račun)

Broj: 03/2- 1947/2-15

Podgorica, 12. februar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ...76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13) u članu 37 stav 1 propisuje da poreski obveznik, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, ima pravo odbitka ulaznog PDV-a, koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhu obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV, tj. oporezive djelatnosti.

Pravo na odbitak ulaznog PDV ima poreski obveznik koji obavlja oporezivi promet proizvoda i usluga za koje je zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza, pod sljedećim uslovima:

- da računi za nabavljene proizvode i obavljene usluge sadrže sve podatke propisane članom 32 stav 1 Zakona;
- da je isporuka proizvoda ili usluga izvršena (primljena) od strane drugog obveznika PDV;
- da za primljene proizvode ili usluge nije isključeno pravo na odbitak pretporeza, u skladu sa članom 37 Zakona;
- da su primljeni proizvodi, odnosno usluge namijenjeni za obavljanje djelatnosti poreskog obveznika.

Dakle, poreski obveznik ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 37 Zakona o PDV-u može odbiti ulazni PDV koji mu je na svojoj fakturi obračunao drugi poreski obveznik, kod prometa proizvoda odnosno usluga.

U skladu sa navedenim, fiskalni račun ne sadži sve podatke propisane članom 32 Zakona (ime primaoca proizvoda, odnosno usluga, PDV broj isporučiooca usluge, pečat ni potpis, pa iz tih razloga ne može poslužiti kao dokumenat po kome poreski obveznik ima pravo odbitka ulaznog PDV-a. Poreski obveznik može ostvariti pravo ulaznog PDV-a u slučaju da je prodavac pored gotovinskog računa izdao kupcu i račun-fakturu sa svim podacima propisanim članom 32 Zakona.

Pravo na odbitak ulaznog PDV-a u situaciji kada je usluga pružena u jednom, a faktura izdata u drugom poreskom periodu

Broj: 03/7-3088 /2-15

Podgorica, 27. februar 2015. godine

Članom 37 stav 7 Zakona o PDV-u ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 04/06 i „Sl. list Crne Gore“, broj 16/07 ... 29/13) je propisano da poreski obveznik može odbiti ulazni PDV u poreskom periodu u kojem je primio račun za njemu izvršen promet proizvoda i usluga, odnosno carinske deklaracije za uvezene proizvode.

U Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/02 ... 79/05 "Sl. list CG" br. 64/08 ... 30/13), u članu 94 je propisano da pravo na odbitak pretporeza imaju poreski obveznici koji obavljaju oporezive isporuke proizvoda i usluga i isporuke za koje je Zakonom priznato pravo na odbitak pretporeza. Ako su proizvodi, odnosno usluge primljene u jednom, a račun u drugom poreskom periodu, odbitak pretporeza se vrši u onom poreskom periodu u kojem su ispunjena oba uslova.

Članom 120 i 124 Pravilnika o primjeni zakona o PDV-u je propisano da je poreski obveznik dužan u svom knjigovodstvu obezbijediti sve podatke potrebne za tačno, pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV-a.

Osnov za knjigovodstveno evidentiranje za PDV bitnih događaja, promjena i činjenica su i odgovarajuće isprave kao što su: izdati i primljeni računi, dokumenta o uvozu i izvozu, dokumenta o uplatama i isplatama, kao i sve druge isprave (dokumenta) koje su od značaja za obračunavanje i plaćanje PDV-a i korišćenje prava za odbijanje pretporeza.

Knjigovodstvo poreskog obveznika i knjige izdatih i primljenih računa moraju se voditi u skladu s propisima o računovodstvu i drugim propisima koji uređuju vođenje knjigovodstva poreskog obveznika.

Knjiga izdatih i Knjiga primljenih računa zaključuje se za svaku kalendarsku godinu, odnosno kod prestanka poslovanja.

Tumačenje člana 51 Zakona o PDV-u i poreski postupak u skladu sa tom odredbom zakona

Broj: 03/2- 2655/2-15

Podgorica, 23.februar 2015. godine

Uslovi, rokovi, minimalni iznosi, način i postupak povraćaja PDV-a poreskim obveznicima koji nemaju sjedište u Crnoj Gori propisani su članom 51 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13) i članovima 110 do 114 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br.64/08). Dakle, nerezidentno pravno lice ima pravo na povraćaj plaćenog PDV koji mu je obračunao crnogorski PDV obveznik uz ispunjenje uslova propisanim odredbama člana 51 navedenog zakona.

Zahtjev se podnosi na obrascu [ZP-PDV-S](#), Područnoj jedinici Poreske uprave, najkasnije u roku od šest mjeseci po isteku kalendarske godine u kojoj je bio PDV obračunat.

Obrazac zahtjeva je odštampan uz pomenuti pravilnik i čini njegov sastavni dio (možete ga naći na sajtu Poreske uprave www.poreskauprava.gov.me/formulari).

Pri podnošenju prvog zahtjeva za povraćaj stranom poreskom obvezniku se dodjeljuje broj pod kojim će se voditi kod nadležnog poreskog organa (evidencioni broj). Dodjeljeni broj poreski obveznik, odnosno njegov zastupnik, obavezan je upisati pri podnošenju zahtjeva za povraćaj u obrascu ZP-PDV-S za na to predviđenom mjestu.

Podnosilac zahtjeva mora uz popunjeni zahtjev priložiti: račune i odgovarajuću uvoznju dokumentaciju u originalu i potvrdu da je obveznik PDV-a u stranoj državi, koja mora biti na crnogorskom jeziku ili prevedena na crnogorski jezik od strane ovlaštenog lica, s tim da ta potvrda ne može biti starija od šest mjeseci.

Potrebno je da strano lice uz zahtjev dostavi broj nerezidentnog računa otvorenog kod banke ovlaštene za poslove sa inostranstvom, sa sjedištem u Crnoj Gori, ili račun zastupnika u Crnoj Gori.

U členu 111 tačka 8 i 9 navedenog pravilnika je propisano da zahtjev za povraćaj PDV može, umjesto poreskog obveznika podnijeti njegov zastupnik, uz priloženo punomoćje poreskog obveznika i da zastupnik poreskog obveznika mora biti domaći poreski obveznik.

Dakle, poreski punomoćnik mora biti registrovani PDV obveznik.

Kada zahtjev u ime stranog lica podnosi punomoćnik pored zahtjeva potrebno je priložiti dokumenat –punomoćje, da punomoćnik u ime stranog poreskog obveznika može izvršiti registraciju poreskog obveznika u postupku povraćaja PDV-a, kao i preuzimati sve radnje po zahtjevu, kod povraćaja PDV-a. Punomoćje mora biti ovjereno od strane notara samo pod uslovom da postoji sumnja u njegovu vjerodostojnost. Ukoliko se zahtjev podnosi od strane punomoćnika fizičkog lica, potrebna je ovjera punomoćja. Za pravna lica, nije potrebna ovjera punomoćja, dovoljan je potpis i pečat opunomoćenika. U punomoćju je potrebno navesti sljedeće podatke:

- za davaoca punomoćja: PDV broj, naziv poslovnog subjekta, adresu, telefonski broj, e-mail adresu, ime i prezime odgovorne osobe (potpisnika).
- za poreskog punomoćnika: PIB, PDV broj, naziv poslovnog subjekta, adresu, telefonski broj, e-mail adresu, ime i prezime odgovorne osobe (potpisnika).

Obračun PDV kod usluga posredovanja

Broj: 03/2- 1055/2-15

Podgorica, 03. februar 2015. godine

Kako u Vašem dopisu ne navodite kod kojih usluga domaće lica posreduje/zastupa, strano pravno lice, pa ćemo naše mišljenje bazirati na propisima kojima se reguliše obračun i plaćanje PDV kod usluga posredovanja.

Prema členu 8 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 16/07 ... 29/13) promet usluga predstavlja obavljanje, napuštanje, odnosno dopuštanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet proizvoda u smislu čl. 4, 5 i 6 ovog zakona.

Članom 10 navedenog zakona je propisano da kada poreski obveznik, prilikom prometa usluga, radi u svoje ime, a za račun drugog lica, smatra se da te usluge prima i obavlja lično poreski obveznik.

Mjestom izvršenog prometa usluga posredovanja prema členu 17 stav 4 Zakon o porezu na dodatu vrijednost, smatra se mjesto isporuke proizvoda, odnosno osnovne usluge za koje je izvršeno posredovanje.

Izuzetak od navedenog su usluge posredovanja kod nepokretnosti shodno odredbama člana 17 stavu 2 tačka 1 navedenog zakona, gdje se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi.

Takođe, izuzetak od navedenog je promet usluga koje obavljaju zastupnici ili posrednici u ime i za račun drugog lica ako su te usluge u vezi sa uslugama iz člana 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, gdje je mjesto njihovog oporezivanja određeno prema mjestu njihovog primaoca. Dakle, ukoliko je mjesto isporuke glavne usluge za koju se vrši posredovanje u inostranstvu, crnogorski obveznik PDV za usluge posredovanja ne obračunava PDV.

Obračun PDV-a na iznos provizije koju zaračunava prodavac prilikom prodaje karata za festival koji se održava u inostranstvu

Broj: 03/2- 1060/2-15

Podgorica, 04. februar 2015. godine

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Ovo je opšte načelo.

Međutim, u članu 17 stav 2 tačka 3 ovog zakona propisano je da mjestom obavljanja usluge, smatra se mjesto u kome je usluga stvarno izvršena, u slučaju kada se radi o uslugama iz oblasti: kulture, umjetnosti, nauke, obrazovanja, sporta, zabavnih priredbi i sličnih usluga.

Pošto firma nije organizator predmetnog festivala, već samo vrši prodaju ulaznica za isti uz određenu proviziju, u obavezi je da na ispostavljenoj fakturi obračuna PDV samo na zaračunatu proviziju. U svakom slučaju ne obračunava se PDV na prodajnu vrijednost ulaznica, odnosno karata.

Oporezivanje prometa ulja koja se mogu koristiti u ljudskoj ishrani (primjena snižene stope PDV-a)

Broj: 03/2-1287/2-15

Podgorica, 09. februar 2015. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 29/13) u članu 24a stav 1 tačka 1 propisao je da se prilikom prometa ulja, kao jednog od osnovnih proizvoda za ljudsku ishranu, obračunava PDV po stopi od 7%.

Pravilnik o utvrđivanju proizvoda i usluga koje se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a („Sl. list RCG“, br. 81/05 i 02/06 i „Sl. List CG“, br. 06/08, 46/08 i 11/09) u članu 2 tačka 4, bliže određuje, tako što propisuje da se jestivim uljem, u smislu člana 24a stav 1 tačka 1 Zakona smatra ulje od suncokreta, soje, masline, kukuruza i drugih klica koje služe za ljudsku ishranu.

I pored činjenice da nije normativno regulisano šta se smatra klicama koje služe za ljudsku ishranu, mišljenja smo da se jestivim uljem na koje se obračunava PDV po sniženoj stopi od 7% može tretirati svako ulje koje je proizvedeno od klica bilo koje vrste voća ili povrća, odnosno bilja, koje se može bezbjedno koristiti za ljudsku ishranu.

Evidentiranje prometa usluga preko poreske registar kase (u slučaju kada se turistička agencija javlja u ulozi posrednika)

Broj: 03/7- 2061 /2-15

Podgorica, 09. februar 2015. godine

Shodno članu 32 stav 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i 16/07 ... 29/13) poreski obveznik koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazivati preko poreske registar kase.

U stavu 3 i 4 navedenog člana zakona je propisana obaveza izdavanja računa od strane poreskog obveznika kupcu proizvoda, odnosno naručiocu usluga, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručilac tražio, a kupac je dužan da račun zadrži neposredno po izlasku iz poslovnog prostora i da isti pokaže na zahtjev ovlaštenog lica poreskog organa.

Članom 73a Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG“, br. 65/02 ... 79/05 i 16/06 i „Službeni list CG“, br. 64/08 ... 30/13) je propisano da pravna lica i preduzetnici koji nijesu obveznici poreza na dodatu vrijednost, a koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuju u gotovini, obavezni su taj promet iskazivati preko registar kasa ili putem posebnih računa, prethodno ovjerenih od strane nadležnog poreskog organa.

Uredbom o poreskoj registar kasi ("Sl. list Crne Gore", br. 31/14) uređuje se upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko poreske kase.

Članom 8 Urebe je propisano da je fiskalni račun dokument u kome se evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet koji kupac proizvoda, odnosno korisnik usluga plaća u gotovini ili bezgotovinski u slučaju kada se u istom objektu, pored plaćanja u gotovini, vrši i bezgotovinsko plaćanje.

Dakle, navedenim odredbama zakonskih propisa nije predviđeno oslobađanje poreskog obveznika obaveze izdavanja fiskalnog računa, odnosno evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa naplaćenog u gotovini preko registar kase, bez obzira što se radi o uslugama koje se oporezuju po nultoj stopi PDV-a.

Evidentiranje prometa proizvoda preko poreske registar kase (prodaje sladoleda)

Broj: 03/7-2946 /2-15

Podgorica, 24. februar 2015. godine

Shodno članu 32 stav 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i 16/07 ... 29/13) poreski obveznik koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazivati preko poreske registar kase.

U stavu 3 i 4 navedenog člana zakona je propisana obaveza izdavanja računa od strane poreskog obveznika kupcu proizvoda, odnosno naručiocu usluga, bez obzira da li je to kupac, odnosno naručilac tražio, a kupac je dužan da račun zadrži neposredno po izlasku iz poslovnog prostora i da isti pokaže na zahtjev ovlaštenog lica poreskog organa.

Članom 73a Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list RCG“, br. 65/02 ... 79/05 i 16/06 i „Službeni list CG“, br. 64/08 ... 30/13) je propisano da pravna lica i preduzetnici koji nijesu obveznici poreza na dodatu vrijednost, a koji promet

proizvoda, odnosno usluga naplaćuju u gotovini, obavezni su taj promet iskazivati preko registar kasa ili putem posebnih računa, prethodno ovjerenih od strane nadležnog poreskog organa.

Uredbom o poreskoj registar kasi ("Sl. list Crne Gore", br. 31/14) uređuje se upotreba poreske registar kase i način evidentiranja prometa proizvoda, odnosno usluga preko poreske kase.

Članom 8 Urebe je propisano da je fiskalni račun dokument u kome se evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet koji kupac proizvoda, odnosno korisnik usluga plaća u gotovini ili bezgotovinski u slučaju kada se u istom objektu, pored plaćanja u gotovini, vrši i bezgotovinsko plaćanje.

Dakle, navedenim odredbama zakonskih propisa nije predviđeno oslobađanje poreskog obveznika obaveze izdavanja fiskalnog računa, odnosno evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa naplaćenog u gotovini preko registar kase.

Utvrđivanje rashoda na koji se ne plaća PDV

Broj: 03/2-1288/2-15

Podgorica, 09. februar 2015. godine

Odredbama Pravilnika o količini rashoda na koji se ne plaća porez na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", 74/06) utvrđuje se količina rashoda nastala u vezi sa kalom, rasturom, kvarom i lomom, na koje se ne plaća porez na dodatu vrijednost, ukoliko ta količina nije utvrđena aktom strukovnog udruženja.

Članom 3 navedenog pravilnika je propisano da obveznik PDV-a rashode utvrđuje neposredno nakon nastanka pojedinih rashoda ili redovnim, odnosno vanrednim popisom proizvoda u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici, proizvodnom pogonu i drugom sličnom objektu.

Utvrđivanje visine rashoda vrši popisna komisija, odnosno ovlašteno lice od strane poreskog obveznika. O izvršenom popisu sastavlja se zapisnik, koji se smatra računovodstvenom ispravom.

Visina rashoda, odnosno normative za utvrđivanje rashoda je propisana ovim pravilnikom i čini njegov sastavni dio.

Dakle, da bi se sa stanovišta poreskih propisa priznao određeni iznos rashoda na koji se ne plaća porez na dodatu vrijednost treba da budu ispunjeni sljedeći uslovi:

- Da je količina rashoda, odnosno gubitak nastao u vezi sa kalom, rasturom, kvarom i lomom;
- Da je dokumentovan, odnosno sačinjen zapisnika od strane popisne komisije, odnosno ovlaštenog lica, sa iznosom vrste i vrijednosti robe po poreskim stopama;
- Da je iznos oslobođenja od plaćanja PDV utvrđen u skladu sa Normativom rashoda;
- Da kod tehnološkog manjka i drugih gubitaka, a za koje aktima strukovnih udruženja nijesu propisani normativi, ima saglasnost, odnosno procjenu poreskog organa, a kod rashoda nastalog usljed elementarnih nepogoda (poplava, požar i dr.) i provalnih krađa ima ispravu na osnovu akta nadležnog organa za procjenu štete.

PDV registracija

Broj: 03/2-2549/2-15

Podgorica, 19. februar 2015. god.

Sa stanovišta odredbi člana 13 Zakona o poreza na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13), poreski obveznik je svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti. Pod djelatnošću u smislu odredbi ovog zakona se podrazumijeva, svaka proizvodna, trgovinska i uslužna djelatnost, uključujući rudarsku, poljoprivrednu i profesionalnu djelatnost. Izuzetno od navedenog, lice koje za posljednjih 12 mjeseci ostvari promet proizvoda, odnosno usluga u vrijednosti koji ne prelazi, odnosno nije vjerovatno da će preći iznos od 18.000 eura, nije poreski obveznik u smislu ovog zakona. Dakle, lica koja nijesu registrovani PDV obveznici nemaju obavezu da obračunavaju PDV na svojim fakturama.

Ukoliko pravna i fizička lica ispunjavaju uslove propisane odredbama ovog zakona, odnosno ukoliko njihov oporezivi prihod prelaze propisani limit od 18.000€ i ukoliko tu djelatnost obavlja samostalno i trajno s namjerom ostvarivanja prihoda, u obavezi su da pokrenu postupak PDV registracije kod poreskog organa (član 13 i član 55 Zakona o PDV-u). Nakon dobijanja rješenja od poreskog organa, registrovani PDV obveznici, imaju obavezu da obračunavaju PDV na iznos naknade po osnovu prometa proizvoda i usluga, koji iskazuju na svojim fakturama. Takođe, imaju obavezu da utvrđuju i plaćaju PDV obavezu po obračunskom periodu, iskazuju ga u mjesečnim prijavama ("PR PDV - 2") koje predaju poreskom organu do 15-og u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

POREZ NA DOBIT PRAVNIH LICA

Obračun poreske amortizacije

Broj: 03/2-3032/2-15

Podgorica, 25. februar 2015. god.

Članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br .40/08, 86/09 ... 61/13) je propisano da se oporeziva dobit utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom.

Prema članu 6 Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije ("Službeni list RCG", br. 28/02) obračun poreske amortizacije za grupu sredstava koja su razvrstana u amortizacione grupe od II do V, se utvrđuje primjenom degresivne stope na ukupnu vrijednost sredstava razvrstanih po pojedinoj grupi.

Članom 9 Pravilnika je propisano da ako je krajnji saldo pojedine grupe amortizacije od II do V manji od 1.000 eura cjelokupan saldo te grupe podliježe umanjenju koje se iskazuje kao rashod i saldo grupe iznosi nula.

Naš komentar kod primjene navedenog člana 9 Pravilnika, ćemo bazirati na sljedećem primjeru:

Broj grupe	Početni saldo	Vrijednost kupljenih sredstava koja se stavljaju u upotrebu	Vrijednost prodatih sredstava tokom godine	Neotpisana vrijednost (2+3-4)	Stopa %	Amortizacija (5 * 6)	Neotpisana vrijednost na kraju godine (5-7)
1	2	3	4	5	6	7	8
I							
1.					5		
2.							
3.							
4.							
-							
-							
II					15		
III					20		
IV	1050		300	750	25	750	
V	1000			1000	30	300	700

Kod grupe IV neotpisana vrijednost iznosi 750 evra i manja je od 1000 evra, što je uslov da se cjelokupni saldo grupe priznaje kao trošak amortizacije.

Grupa V neotpisana vrijednost iznosi 1000 eura (kolona 5), što je na granici priznavanja troškova amortizacije i neotpisana vrijednost na kraju godine kao krajnje saldo (kolona 8) je manja od 1000 eura i priznaje se kao trošak amortizacije u toj godini. Realno je da se ostatak

neotpisane vrijednosti ispod 1.000 eura ne prenosi kao trošak amortizacije u narednoj godini, nego da se priznaje kao trošak u toj godini.

Poreski tretman primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti

Broj: 03/2-1284

Podgorica, 06. februar 2015. godine

Prema odredbama člana 7 i 8 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 i 61/13) osnovica poreza na dobit se utvrđuje na osnovu računovodstvenih propisa, koja se dalje usklađuje za iznos nepriznatih rashoda i prihoda u skladu sa poreskim propisima.

Ova raspodjela dobiti kroz poslovne knjige poreskog obveznika bi se knjižila uz uvažavanje računovodstvenih propisa, pa je naš zaključak da, odgovor u dijelu pitanja u vezi knjiženja ove promjene sa stanovišta primjene računovodstvenih propisa, tražite od Instituta sertifikovanih računovođa.

Što se tiče poreskih propisa odredbe člana 11 stav 1 tačka 6 Zakona o porezu na dobit pravnih propisuju da se primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti ne priznaju na teret rashoda u svrhu utvrđivanja oporezive dobiti. Dakle, ukoliko bi se ova isplata u poslovnim knjigama poreskog obveznika evidentirala kao poslovni rashod, sa stanovišta poreskih propisa, poreski obveznik bi bio dužan da izvrši korekciju ovih rashoda po poreskoj prijavi (Obrazac PD redni broj. 12).

Obračun poreza po odbitku prilikom isplate naknada za autorska prava nerezidentnom pravnom licu

Broj: 03/2- 2551/2-15

Podgorica, 25. februar 2015. godine

Shodno članu 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13) obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku po stopi od 9 % na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda isplaćenih nerezidentnom pravnom licu i po osnovu naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine. Inače, promet autorskih prava, je izvršen kada autor, uz određene uslove i na određeno vrijeme, drugima daje, odnosno ustupa pravo korišćenja svog djela zadržavajući ga i dalje u vlasništvu.

Kod obračuna poreza po odbitku na prihode koji se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu, isplatilac prihoda primjenjuje odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda, kako je i propisano članom 29a pomenutog zakona. Odredbe ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja imaju primat u odnosu na pomenuti zakon.

Dakle, imajući u vidu navedene odredbe, kod isplate naknade za autorska prava i druga prava intelektualne svojine nerezidentnom pravnom licu, zaključujemo da je isplatilac dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po stopi od 9%. Pri tome polazimo od pretpostavke da Crna Gora nije zaključila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa državom u kojoj

je sjedište te nerezidentne firme, a ako je takav ugovor zaključen da ne sadrži odredbe koje bi bile u suprotnosti sa citiranim zakonskim odredbama.

Priznavanja prava na poreski kredit (u slučaju kada pravno lice iz Crne Gore plati porez po odbitku na prihod od kamata u Bosni i Hercegovini)

Broj: 03/7-1669/3-15

Podgorica, 06. februar 2015. godine

Članom 33 i 34 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13) je propisano da rezidentnom poreskom obvezniku, koji ostvari dobit izvan Crne Gore i koji plaća porez na tu dobit u drugoj državi na račun poreza na dobit utvđenog prema odredbama ovog zakona, odobrava se poreski kredit u visini poreza na dobit plaćenog u toj državi.

Poreski kredit iz stava 1 ovog člana ne može biti veći od iznosa koji bi se dobio primjenom odredbi ovog zakona na dobit ostvarenu u drugoj državi.

Sporazum o otklanjanju dvostrukog oporezivanja ima pretežnu važnost u odnosu na odredbe ovog zakona.

Potvrdu o rezidentnosti izdaje poreski organ.

Oblik i sadržinu potvrde o rezidentnosti, u poreske svrhe, propisuje ministarstvo nadležno za finansije.

Ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja potpisanog između Srbije i Crne Gore i Bosne i Hercegovine, koji je ratifikovan 22.09.2004. godine, članom 11 je definisan status kamata. Stavom 1 ovog člana je propisano da kamata koja nastaje u državi ugovornici, a isplaćuje se rezidentu druge države ugovornice može se oporezovati u toj drugoj državi. Stavom 2 je propisan da se kamata može oporezovati i u državi ugovornici u kojoj nastaje, u skladu sa zakonima te države, ali ako je stvarni vlasnik kamate rezident druge države ugovornice, razrezan porez ne može biti veći od 10% bruto iznosa kamate. Stavom 3 su propisana izuzeća u kojim slučajevima se kamata izuzima od oporezivanja u državi ugovornici u kojoj nastaje.

Na osnovu naprijed citiranih odredbi Zakona o porezu na dobit pravnih lica i Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja potpisanog između Srbije i Crne Gore i Bosne i Hercegovine, s obzirom da je prilikom plaćanja kamate u Bosni i Hercegovini obračunat i plaćen porez po odbitku od 10%, pravnom licu rezidentu Crne Gore, prilikom utvrđivanja poreza na dobit u Crnoj Gori odobrava se poreski kredit u visini poreza plaćenog u drugoj državi do iznosa propisanog domaćim zakonodavstvom, tj. 9%, naravno uz posjedovanje u svojoj poslovnoj dokumentaciji dokaza da je porez i stvarno plaćen u državi ugovornici.

Kapitalni gubitak (po poreskoj prijavi)

Broj: 03/2- 1282/2-15

Podgorica, 10. februar 2015. godine

Kapitalni gubitak predstavlja negativnu razliku između prodajne cijene imovine i njene nabavne cijene. Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih

kapitalnih dobitaka u narednih pet godina. Navedeno je propisano članom 22 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13). Inače, prenos kapitalnih gubitaka vrši se popunjavanjem *Dodatka PG 2*, koji je sastavni dio Prijave poreza na dobit pravnih lica (*Obrazac PD*).

Dakle, u suštini ne plaća se porez na sami kapitalni gubitak ostvaren u poslovnoj (kalendarskoj) godini, iako se u PD pod rednim brojem 31 vrši korekcija oporezive dobiti tako što se, između ostalog, dobit iz bilansa uspjeha uvećava za kapitalni gubitak iskazan na rednom broju 4. Ovo iz razloga što je taj kapitalni gubitak već uračunat kao rashod prilikom utvrđivanja dobiti poslovne godine u bilansu uspjeha, čiji se iznos unosi na rednom broju 1 obrasca PD, te da se isti može prenositi na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

[Pravo na oslobođenje od obaveze plaćanja poreza na dobit pravnih lica \(slučaj pravnog lica koje je registrovano 2007. godine za obavljanje proizvodne djelatnosti u nedovoljno razvijenom području\)](#)

Broj: 03/2- 2415/2-15

Podgorica, 18. februar 2015. godine

Obzirom da je pravno lice osnovano 2007. godine kada je članom 31 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13), počev od 01. januara 2002. godine, pa sve do donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG", br. 14/12), bilo propisano da se novoosnovano pravno lice u privredno nedovoljno razvijenim opštinama koje obavlja proizvodnu djelatnost oslobađa plaćanja poreza na dobit za prve tri godine od početka obavljanja djelatnosti, a što bi se u konkretnom slučaju odnosilo na 2007, 2008. i 2009. godinu, isto ne može koristiti predmetno oslobođenje u osmoj godini od osnivanja, tj. za poslovnu 2014. godinu.

Naime, članom 44a Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list CG", br. 61/13), koji je stupio na snagu 01.01.2014. godine, propisano je da poreski obveznici koji su ostvarili pravo na poresko oslobođenje za obavljanje proizvodne djelatnosti u nedovoljno razvijenim opštinama do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće sa njegovim korišćenjem u skladu sa ovim zakonom. Ovo upućuje na zaključak da bi pravo na oslobođenje plaćanja poreza na dobit mogla da nastave da koriste prvih 8 godina od dana osnivanja ona pravna lica koja su osnovana u periodu 2010. - 2013. godine, tj. koja su u tom periodu ostvarila pravo na poresko oslobođenje.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Obračun i uplata poreza na dohodak fizičkih lica prilikom isplate zarada iz ranijih obračunskih perioda

Broj: 03/2- 1280/2-15

Podgorica, 06. februar 2015. godine

Shodno članu 46 stav 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) porez na lična primanja se obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate. Ovo je opšte pravilo. Inače, odredbama čl.14 st.1 i 3 pomenutog zakona propisano je da se ličnim primanjima smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja, a naročito zarade, odnosno naknade zarada ostvarene u skladu sa propisima kojima se uređuje radni odnos.

Shodno navedenim odredbama, zaključujemo da se prilikom obračuna i isplate zarada iz ranijih obračunskih perioda, a koje se isplaćuju u 2015. godini, obračunava porez po stopi od 9% na primanja u bruto iznosu do 720 eura i po stopi od 13% na bruto iznos iznad 720 eura.

Obračun poreza i doprinosa iz i na zaradu koju ostvaruje korisnik starosne penzije

Broj: 03/2- 2684/2-15

Podgorica, 20. februar 2015. godine

Starosni i porodični penzioneri mogu zasnovati radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i imaju gotovo sva prava i obaveze kao i ostali zaposleni.

Poslodavac je prilikom prijema u radni odnos penzionera dužan da sa istim zaključi ugovor o radu i da područnoj jedinici Poreske uprave dostavi Jedinственu prijavu za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika (Obrazac „JPR“) sa dodatkom „B“ (registracija fizičkog lica) u kome se kao osnov osiguranja za PIO unosi šifra 165 (korisnik starosne penzije koji je i zaposlen). Za razliku od „redovno“ zaposlenih, kojima se prilikom isplate zarade obračunavaju porez na dohodak fizičkih lica i sva tri doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, zaposlenom penzioneru iz zarade se obračunavaju porez na dohodak po stopi od 9%, odnosno po stopama 9% i 13% (zavisno od visine bruto zarade) shodno članu 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) i doprinos za PIO po stopi od 15% (na teret zaposlenog) i po stopi od 5,5% (na teret poslodavca), a što je u skladu sa čl.15 st.1 tač.1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 62/13) Osnovica za obračun istih je bruto zarada. Iz i na zaradu zaposlenog penzionera ne obustavlja se doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za osiguranje od nezaposlenosti, kao ni doprinos za Fond rada. U izvještaj IOPPD obračunati porez i doprinos za PIO unose se pod šifrom 004.

Penzioner koji se zaposli samim tim činom ponovo postaje penzijski osiguranik i obveznik doprinosa za PIO, shodno članu 5 stav 1 tačka 1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, koji propisuje da su obveznici ovog doprinosa „lica zaposlena kod poslodavca“, pri čemu se ne pravi razlika da li su to „redovno“ zaposleni ili zaposleni pensioner. Inače, korisnik starosne penzije koji se zaposli ima pravo, po prestanku zaposlenja, na ponovno određivanje penzije, ako je bio u tom osiguranju najmanje godinu dana.

Broj: 03/2-2549/2-15

Podgorica, 19. februar 2015. god.

Kao zaposleno lice, pensioner ponovo postaje osiguranik po osnovu PIO osiguranja shodno članu 11 stav 1 tačka 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Pensioner nastavlja da prima penziju i ako je u radnom odnosu. Poslodavac vrši prijavu zaposlenog na PIO osiguranje, Poreskoj upravi preko JPR obrasca, uz koji dostavlja ugovor o radu u kojem ugovorne strane navode podatak o fondu časova (minimum 10 č, a više do 40 časova), u skladu sa Zakonom o radu.

Prilikom obračuna i isplate zarade poslodavac ima obavezu da obračuna i obustavi doprinos za PIO po stopi od 20,05%. i porez po stopi od 9%, odnosno 13%. Korisnici penzija su po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju uživaoci zdravstvenog osiguranja koje za njih uplaćuje fond PIO. Dakle, isto nema obavezu obračunavanja i plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje i nezaposlene.

Obveznik doprinosa koji je sam platio doprinose, odnosno kome su od strane poslodavca, odnosno isplatioca plaćeni doprinosi iz osnovice koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice za kalendarsku godinu ima pravo na povraćaj više plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. Prema tome i pensioneri imaju pravo na povraćaj doprinosa za PIO koji im je obračunat na iznos koji prelazi propisanu najvišu godišnju osnovicu. Ta osnovica za 2014. godinu je iznosila 50.350€. Postupak povraćaja više plaćenih doprinosa se pokreće zahtjevom koji se podnosi područnoj jedinici, koja po tom zahtjevu odlučuje rješenjem.

Poreski tretman naknada po osnovu ugovora o djelu i primanja po osnovu "posebnog ugovora o radu"

Broj: 03/2-1376/2-15

Podgorica, 03. januar 2015. godine

Na osnovu Vašeg dopisa smo zaključili da je poslodavac zaključio ugovor o djelu sa fizičkim licem koje se vodi kao nezaposleno lice na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i da je isplata ugovorene naknade po osnovu ugovora o djelu evidentirana u Izvještaju IOPPD pod šifrom 047 - Ugovorena naknada (ugovor o djelu, autorski ugovor i dr.), za lica koja su prijavljena na penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje. Što znači da poslodavac fizičko lice nije prijavio na PIO i zdravstveno osiguranje po osnovu ugovora o djelu.

Prema postojećim procedurama registracije osiguranika kroz sistem objedinjene registracije (CROO), lica koja su na evidenciji nezaposlenih lica kroz postupak registracije preko JPR obrasca, koji podnosi poslodavac, kod prijave na PIO šifra osiguranja 263,

istovremeno popunjava i šifru 44 prijava na zdravstveno osiguranje, po automatizmu mu prestaje pravo na zdravstveno osiguranje kod ZZZ.

Poslodavac kod isplate naknade po osnovu ugovora o djelu, fizičkim licima, obračunava, obustavlja i uplaćuje porez na dohodak, doprinos za PIO i doprinos za zdravstvo, na osnovicu koja predstavlja 70% od ugovorene bruto naknade. Obračun naknade i pripadajućeg poreza i doprinosa se unosi u izvještaj IOPPD pod šifrom 048 – Ugovorena naknada (ugovor o djelu, autorski ugovor i dr.), za lica koja nijesu prijavljena na penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu.

Dakle, u Vašem slučaju poslodavac bi podnošenjem obrasca JPR prijavio fizičko lice na PIO i zdravstveno osiguranje, a nakon isplate ugovorene naknade uplatio iznose poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i prijavio ih u izvještaju IOPPD za period kada su isplaćeni.

Prijava lica kao osiguranika po osnovu zaposlenja podrazumijeva da je to lice zaključilo radni odnos sa poslodavcem, dok ugovor o djelu nije radni odnos, to je samostalni rad kada lice svojim sredstvima obavlja određene poslove, a ugovorom se obavezuje da će u određenom roku obaviti određeni posao, a naručilac da će mu isplatiti ugovorenu naknadu.

Zakon o radu ("Sl. list CG, broj 49/08 ... 66/12) u članu 163 propisuje da "poslodavac može, za obavljanje određenih poslova koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini (privremeni i povremeni poslovi), sa određenim licem koje se vodi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, odnosno agencije za posredovanje, da zaključi poseban ugovor o radu". Dakle ovakav ugovor se može zaključiti samo sa nezaposlenim licem, a što se zaključuje iz citirane odredbe. Inače, iz i na bruto zarade lica angažovanih po ovom ugovoru obračunavaju se pored poreza i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, kao i za ostale zaposlene, što je i propisano članovima 5,6,7,9,10,11,15,17 i 18 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ...14/12).

Status poreskog obveznika i poreskog osiguranika (kad su u pitanju konzularna predstavništva-konzulat)

Broj: 03/2- 1372/2-15

Podgorica, 11. februar 2015. godine

Članom 46 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 60/14) je propisano da porez na lična primanja, obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac tih prihoda, prema propisima koji važe na dan isplate.

Prema stavu 7 navedenog člana zakona rezidentni poreski obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji, u kancelariji ili organizaciji koja na teritoriji Crne Gore uživa diplomatski imunitet dužan je da sam obračuna porez na ta primanja, na način utvrđen odredbama ovog člana i uplati ga u roku od pet dana od dana njihovog primanja.

Takođe stavom 8 navedenog člana zakona je propisano da rezidentni poreski obveznik koji ostvaruje primanja iz druge države sam obračunava porez na taj dohodak, na način utvrđen odredbama ovog člana i plaća ga u roku od pet dana od dana njihovog prijema.

Lica izuzeta od plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica prema članu 6 stav 2 i 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica su članovi konzularnih predstavništava kao i članovi njihovih domaćinstava, ako nijesu državljani Crne Gore i počasnici stranih država, ali samo za primanja dobijena od države koja ih je imenovala za obavljanje funkcije počasnog konzula.

Prema odredbama člana 3a stav 1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 62/13) osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Obračun poreza i doprinosa podnosi se nadležnom poreskom organu na Obrascu "Izveštaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima" (IOPPD), koji je sa uputstvom za njegovo popunjavanje i šifarnikom osnova za obračun odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Konzulat nije obveznik poreza na dobit pravnih lica i isti nijesu prema postojećoj regulativi u obavezi da sačinjavaju i podnose finansijske izvještaje i poresku prijavu poreza na dobit.

[Oporezivanja prihoda od zakupa stana \(u slučaju kada je zakupodavac fizičko lice, a zakupac pravno lice koje je iz Kine i čiji je djelokrug poslovanja u Crnoj Gori vezan za izgradnju auto puta Bar -Boljare\)](#)

Broj: 03/2- 1062/2-15

Podgorica, 03. februar 2015. godine

Članom 49a stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) propisano je da akontaciju poreza na prihode od imovine (prihodi od izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine) tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda prilikom svake isplate zakupnine fizičkom licu i istovremeno sa isplatom, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod. Shodno članu 36 pomenutog zakona oporezivi prihod predstavlja iznos koji se dobije nakon što se bruto zakupnina umanji za 30%, po osnovu standardnih rashoda.

Zakon o autoputu Bar - Boljare ("Službeni list CG", br. 52/14) u članu 17 propisuje da porez na dohodak fizičkih lica koji je ostvaren u Crnoj Gori, ne plaćaju samo lica zaposlena kod izvođača radova, a koja nijesu državljani Crne Gore, ili nemaju prebivalište u Crnoj Gori, a koja dohodak ostvaruju radom na izgradnji autoputa. Pomenuti zakon ne sadrži odredbe kojima bi fizička lica koji su državljani Crne Gore bili oslobođeni plaćanja poreza na oporezive izvore dohotka propisane Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica.

Oporezivanje prihoda koji se isplaćuju rezidentnom fizičkom licu po osnovu udjela u dobiti društva

Broj: 03/2- 1065/2-15

Podgorica, 02. februar 2015. godine

Jedan od izvora prihoda na koji se plaća porez na dohodak fizičkih lica je prihod ostvaren od kapitala. Postoji više oblika prihoda od kapitala, a jedan od njih je i kada se iz neraspoređene dobiti vrši isplata udjela u dobiti osnivačima pravnog lica. Navedeno je u skladu sa članom 12 stav 2 tačka 4 i članom 37 stav 1 tačka 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14).

Isplatilac prihoda od kapitala, tj. udjela u dobiti, dužan je da istovremeno sa isplatom obračuna, obustavi i uplati porez po stopi od 9%, shodno članu 50 navedenog zakona. Obračunati i uplaćeni porez na dohodak fizičkih lica unosi se u obrazac IOPPD pod šifrom 066. Na teret sredstava isplatioca uplaćuje se prirez na obračunati porez po stopi utvrđenoj odlukom jedinice lokalne samouprave. Prema važećim propisima ne postoji obaveza obračuna doprinosa na ovaj oblik primanja.

Kada se isplata udjela u dobiti vrši rezidentnim fizičkim licima koji su osnivači tog pravnog lica praktično nema razlike u načinu oprezivanja propisanog članom 29 stav 1 tačka 1 Zakona o porezu na dobiti pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13) i navedenim odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kao ni u načinu izvještavanja Poreske uprave.

Poreski tretman troškova prevoza (avionske karte) za zaposlenog koji putuje u privatne svrhe

Broj: 03/2- 3118/2-15

Podgorica, 27. februar 2015. godine

Ličnim primanjima smatraju se i primanja ostvarena činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Pošto, u navedenom slučaju, poslodavac za zaposlenog plaća troškove prevoza (avionsku kartu) u privatne svrhe, smatra se da mu je time učinjena pogodnost. Pri tome nije od uticaja činjenica da je to zaposleno lice strani državljanin. Porez se obračunava, kao i kod ostalih ličnih primanja, po stopi od 9% na primanja u bruto iznosu do 720 eura i po stopi od 13% na bruto iznos iznad 720 eura. Obračun i uplatu poreza vrši isplatilac, odnosno poslodavac. Navedeno je u skladu sa članovima 14,15 i 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14). Na ova primanja se ne plaćaju doprinosi, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu, kako je i propisano članom 18a stav 3 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 13/07 ... 62/13). Obračunati i plaćeni porez unosi se u IOPPD pod šifrom 081, odnosno pod šiframa 081 i 082, zavisno od visine bruto primanja po ovom osnovu.

Rashodi koje je imala firma po navedenom osnovu neće joj se priznati na teret rashoda u poreske svrhe, shodno članu 11 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13), jer ti troškovi nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

Poreski tretman troškova koje ima poslodavac po osnovu zakupa stana za zaposlenog i naknade troškova goriva za vozilo koje zaposleni koristi u privatne svrhe

Broj: 03/2- 751/2-15

Podgorica, 04. februar 2015. godine

Ličnim primanjima smatraju se i primanja ostvarena činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Pošto, u navedenom slučaju, poslodavac za zaposlenog plaća stanarinu i gorivo za vozilo koje koristi u privatne svrhe, smatra se da mu je time učinjena pogodnost. Pri tome, nije od uticaja činjenica da je lice, koje je zaposleno kod crnogorskog poslodavca, strani državljanin. Porez se obračunava, kao i kod ostalih ličnih primanja, po stopi od 9% na primanja u bruto iznosu do 720 eura i po stopi od 13% na bruto iznos iznad 720 eura. Obračun i uplatu poreza vrši isplatilac, odnosno poslodavac. Navedeno je u skladu sa članovima 14, 15 i 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14). Na ova primanja se ne plaćaju doprinosi, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu, kako je i propisano članom 18a stav 3 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br. 13/07 ... 62/13). Obračunati i plaćeni porez unosi se u IOPPD pod šifrom 081, odnosno pod šiframa 081 i 082, zavisno od visine bruto primanja po ovom osnovu.

Rashodi koje je imala firma po navedenom osnovu neće joj se priznati na teret rashoda u poreske svrhe, shodno članu 11 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13), jer ti troškovi nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

Postupak oporezivanje samostalne advokatske djelatnosti

Broj: 03/2- 1373/2-15

Podgorica, 09. februar 2015. godine

Shodno članu 49 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 04/07 i „Sl. list CG“, br. 86/09 ... 60/14) obveznik koji obavlja samostalnu advokatsku djelatnost porez plaća isključivo po stvarnom dohotku.

Poreski obveznik poreza na dohodak dužan je da, po isteku poreskog perioda (kalendarska godina), nadležnom poreskom organu podnese poresku prijavu. Poreska prijava podnosi se do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu. Poresku prijavu dužan je da podnese i rezident koji ostvari dohodak od samostalne djelatnosti za koju se plaća porez po stvarnom dohotku. Navedeno je u skladu sa odredbama čl. 43 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Inače, Godišnja prijava poreza na dohodak fizičkih lica (Obrazac GPP FL) podnosi se u područnom poreskom organu prema mjestu prebivališta poreskog obveznika.

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Iznos najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2014. godinu

Broj: 03/2- 1281/2-15

Podgorica, 05. februar 2015. godine

Članom 1 Pravilnika o usklađivanju iznosa najviše godišnje osnovice za plaćanje doprinosa za 2014. godinu ("Sl. list CG", br. 51/14) propisano je da najviša godišnja osnovica za plaćanje doprinosa za 2014. godinu iznosi 50.350,00 eura. Pomenuti pravilnik je stupio na snagu 13. decembra 2014. godine, a u primjeni je od 01. januara 2015. godine.

Osiguranje volontera za slučaj povrede ili profesionalnog oboljenja za vrijeme volonterskog rada

Broj: 03/2- 2845/2-15

Podgorica, 27. februar 2015. godine

Za lica koja obavljaju poslove po ugovoru o volonterskom radu ne podnosi se prijava za registraciju (obrazac JPR) na zdravstveno osiguranje iz razloga što se u Centralnom registru obveznika i osiguranika (CROO), koji vodi Poreska Uprava, registruju obveznici poreza na dohodak fizičkih lica, obveznici doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i osiguranici doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, shodno Zakonu o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa („Sl. list RCG“, br. 29/05 i „Sl. list CG“, br. 73/10 ... 40/11).

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ...62/13), Zakon o zdravstvenom osiguranju („Sl. list RCG“, br. 39/04 ... 29/05 i „Sl. list CG“, br. 12/07 ... 36/13) i Zakon o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 34/14) ne sadrže odredbe kojima je propisano obavezno osiguranje za lica koja obavljaju volonterski rad. Međutim, pošto je Zakon o volonterskom radu ("Sl. list CG", br. 26/10,31/10,14/12) odredbom člana 22 propisao da je organizator volonterskog rada dužan da prijavi volontera na osiguranje za slučaj povrede ili profesionalnog oboljenja za vrijeme volonterskog rada, ne preostaje ništa drugo već da se ugovor o predmetnom osiguranju zaključi sa registrovanim osiguravajućim društvom.

Oslobođenje od obaveze plaćanja poreza na promet nepokretnosti kod prvog sticanja nekretnine radi rješavanja stambenih potreba

Broj: 03/2- 1374/2-15

Podgorica, 10. februar 2015. godine

Činjenica je da je u članu 12 stav 1 tačka 4 Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list CG", br. 36/13) propisano da su oslobođeni plaćanja poreza na promet punoljetni državljani Crne Gore, sa prebivalištem na teritoriji Crne Gore, koji prvi put stiču stambenu

zgradu ili stan radi rješavanja stambenih potreba, za površinu koja iznosi do 20 m² po članu domaćinstva, pod uslovom da nemaju stambenu zgradu ili stan u svojini na teritoriji Crne Gore.

U stavu 2 člana 12 pomenutog zakona određeno je da se domaćinstvom sticaoca stana ili stambene zgrade smatra zajednica života, privređivanja i trošenja prihoda sticaoca stambene zgrade ili stana, njegovog supružnika, njegove djece, sticaočevih usvojenika, djece njegovog supružnika, usvojenika njegovog supružnika, sticaočevih roditelja, njegovih usvojitelja, roditelja njegovog supružnika, usvojitelja sticaočevog supružnika, sa istom adresom stanovanja kao i sticalac stambene zgrade ili stana.

Utvrđivanje ko je sve član jednog domaćinstva je pitanje dokaznog postupka koji se sprovodi u područnom poreskom organu na čijoj se teritoriji nalazi predmetna nekretnina, u skladu sa interno propisanim procedurama.

Registracija obveznika akcize

Broj: 03/7- 1950 /2-15

Podgorica, 10. februar 2015 godine

Najnovijim izmjenama Zakona o akcizama ("Sl. list CG", br. 45/14) koji se primjenjuje od 01. januara 2015. godine svi poslovi vezani za obračun, naplatu, kao i za registraciju akciznih obveznika u nadležnosti su Uprave carina.

Predmetnim Zakonom članom 63 je propisano da je akcizni obveznik dužan da carinski organ obavijesti o danu otpočinjanja, promjeni ili prestanku obavljanja djelatnosti zbog koje je dužan da obračunava i plaća akcizu.

Svako lice koje postaje akcizni obveznik dužno je da carinskom organu podnese prijavu za registraciju, najkasnije 15 dana prije početka proizvodnje, uskladištavanja, prijema, odnosno otpremanja akciznih proizvoda.

U roku iz stava 2 ovog člana, akcizni obveznik dužan je da carinskom organu prijavi namjeru prestanka obavljanja djelatnosti, a prekid, odnosno obustavljanje proizvodnje u roku odmah.

S obzirom da je obveznik akcize proizvođač, odnosno uvoznik akciznih proizvoda, neophodno je podnijeti prijavu za registraciju carinskom organu u skladu sa navedenim odredbama Zakona.

Poresko konsolidovanje i dostavljanje finansijskih iskaza poreskom organu u slučaju statusnih promjena privrednih društava (pripajanje, spajanje ili podjela)

Broj: 03/7-2889/2-15

Podgorica, 23. februar 2015. godine

Članom 4b tačka 11 Zakona o privrednim društvima je propisano da matično društvo u nazivu može koristiti oznaku "holding", "holding kompanija", "matično društvo", "grupa" i sl. Pod matičnim društvom podrazumijeva se društvo koje ima većinsko vlasništvo ili većinsko pravo upravljanja u drugom društvu - zavisnom društvu.

Takođe, članom 35 Zakon o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13) je propisano da matična i zavisna preduzeća, za

potrebe poreskog konsolidovanja, čine grupu povezanih preduzeća ako matično preduzeće ima neposrednu ili posrednu kontrolu nad najmanje 75% akcija ili udjela zavisnog preduzeća.

Povezana preduzeća imaju pravo na poresko konsolidovanje pod uslovom da su ta preduzeća rezidenti Crne Gore.

Zahtjev za poresku konsolidaciju nadležnom poreskom organu podnosi matično preduzeće najkasnije do 31. decembra tekućeg poreskog perioda.

Nadležni poreski organ dužan je da u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva odluči o zahtjevu kojim se odobrava poresko konsolidovanje.

Što se tiče obaveze revizije finansijskih iskaza shodno članu 12 stav 1 Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG", br. 80/08 i 32/11), revizija finansijskih iskaza je obavezna za akcionarska društva, velika pravna lica i matična pravna lica koja zajedno sa zavisnim pravnim licima, ispunjavaju uslove za svrstavanje u kategoriju velikih pravnih lica.

Odredbama člana 6 Zakona o računovodstvu i reviziji je propisano da su pravna lica dužna da pripreme godišnje finansijske iskaze i konsolidovane iskaze sa stanjem na dan 31. decembra poslovne godine, odnosno na dan registracije statusnih promjena (spajanje, pripajanje, podjela) i na dan donošenja odluke o dobrovoljnoj likvidaciji pravnog lica.

Članom 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13) je propisano da osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika. Oporeziva dobit se utvrđuje usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen ovim zakonom.

Takođe, članom 26 Zakona o porezu na dobit pravnih lica je propisano da prenos imovine u slučaju statusnih promjena (pripajanje, spajanje ili podjela) i raspodjela akcijskog kapitala, ne smatra se prodajom imovine u smislu ovog zakona.

Poreska obaveza po osnovu kapitalnih dobitaka iz stava 1 ovog člana nastaje u trenutku kad pravno lice, koje je nastalo statusnom promjenom, izvrši prodaju imovine preuzete po osnovu statusne promjene.

Članom 3 Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 05/11) je propisano da pravno lice, koje je u toku izvještajne godine imalo statusnu promjenu ili je nad njim otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije, u godišnjim finansijskim iskazima, u koloni za tekuću godinu, prikazuje podatke o poslovanju za cio izvještajni period objedinjeno u neto iznosu, i to posle prebijanja rezultata utvrđenog prije i poslije navedene promjene. Na svim obrascima pravnog lica, stavlja se naznaka "statusna promjena", "stečaj" ili "likvidacija".

Pravno lice, iz stava 1 ovog člana u godišnjim finansijskim iskazima unosi podatke o poslovanju za sve učesnike u statusnoj promjeni, a u napomenama objelodanjuje informacije o učesnicima i vrsti promjene.

Pravno lice, koje je nastalo osnivanjem poslije statusne promjene, prikazuje podatke kao novoosnovani obveznik. Novoosnovano pravno lice, prikazuje podatke o poslovanju u izvještajnoj godini u periodu koji je kraći od kalendarske godine ili je najviše jednak kalendarskoj godini, ali ne prikazuje stanje na dan 1. januara izvještajne godine, kao ni poslovanje u prethodnoj godini. Na svim propisanim obrascima pravno lice, ostavlja naznaku "novoosnovani".

Dakle, obaveza privrednog društva kod kojeg su nastale statusne promjene, je da Poreskoj upravi podnose pored godišnjeg finansijskog iskaza i finansijske iskaze na dan statusnih promjena.

Poreske obaveze dijela stranog društva registrovanog u Crnoj Gori

Broj: 03/7- 1943 /2-15

Podgorica, 06. februar 2015. godine

Zakon o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... 29/05, i "Sl. list CG", broj 73/10 ... 28/12), definiše poreskog obveznika kao lice koje u skladu sa poreskim i drugim zakonima podliježe obavezi plaćanja poreza. Lice prema istom Zakonu je: pravno lice, dio pravnog lica, organizacija, preduzetnik i fizičko lice koje je dužno da postupa u skladu sa poreskim zakonima Crne Gore, bez razlike na način i oblik organizovanja.

Prava i obaveze poreskih obveznika propisani su u poglavlju IV Zakona o poreskoj administraciji.

Prema tome, pravno lice koje je registrovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i svoju djelatnost obavlja u Crnoj Gori, u svrhe ostvarivanja prihoda, dužno je da svoje poslovanje usaglasi sa odgovarajućim odredbama poreskih i drugih zakona u Crnoj Gori.

U smislu poreskih zakona Crne Gore, navedeno preduzeće ima status poreskog obveznika koje je dužno da obračunava i plaća poreze saglasno tim zakonima kao i svi poreski obveznici u Crnoj Gori.

Zakonom o privrednim društvima („Sl. list RCG“, broj 06/02 i „Sl. list CG“, broj 17/07 ... 40/11) u članu 80 propisano je da strano društvo koje je osnovano i registrovano izvan Crne Gore, može preko svog dijela društva obavljati privrednu djelatnost na teritoriji Crne Gore, s tim što je dužno da svoje poslovanje usaglasi sa odgovarajućim odredbama ovog Zakona i drugih Zakona u Crnoj Gori.

Na obaveze obračunavanja i plaćanja PDV-a dijela stranog društva registrovanog u Crnoj Gori, od presudnog uticaja su određenja iz Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 29/13), kao što su određenja predmeta oporezivanja, poreskog dužnika i poreskog obveznika, mjesta oporezivanja, nastanka obaveze obračunavanja PDV-a, poreske osnovice, poreske stope (19% ili 7%), poreskih oslobođenja, kao i uslova za odbijanje ulaznog PDV-a, a za poreze i doprinose iz i na lična primanja, određenja iz Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 60/14) i Zakona o obaveznom socijalnom osiguranju ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 62/13). Prema tome, dio stranog društva koje bi se osnovalo i registrovalo u Crnoj Gori za obavljanje poslovne djelatnosti sa ciljem trajnog ostvarivanja prihoda, dužno je da svoje poslovanje usaglasi sa poreskim, računovodstvenim i drugim zakonima u Crnoj Gori.

Shodno članu 4 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 ... 80/04 i „Sl. list CG“, br. 40/08 ... 61/13) predmet oporezivanja rezidenta je dobit koju rezident ostvari u Crnoj Gori i izvan Crne Gore. Predmet oporezivanja nerezidenta je dobit koju nerezident ostvari u Crnoj Gori. Predmet oporezivanja poslovne jedinice nerezidenta je dobit koju ostvari ta poslovna jedinica.

Na ostvarenu oporezivu dobit, utvrđenu usklađivanjem dobiti poreskog obveznika iskazane u bilansu uspjeha, na način predviđen Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, poreski obveznik je saglasno članu 28 i 40 tog Zakona dužan da obračuna i uplati porez na dobit (stopa poreza 9%), kao i da nadležnom poreskom organu podnese odgovarajuću poresku prijavu.

Dakle, na osnovu citiranih odredbi Zakona strana kompanija ukoliko odluči da se bavi poslovnim aktivnostima, dužna je da svoje poslovanje usaglasi sa zakonskom regulativom koja važi i za rezidentna privredna društva.

Poreski tretman NVO

Broj: 03/2- 2417/2-15

Podgorica, 17.februar 2015. godine

Prema članu 2 Zakona o nevladinim organizacijama ("Službeni list CG", br. 39/11) nevladino udruženje je dobrovoljna neprofitna organizacija sa članstvom, koju osnivaju domaća i/ili strana fizička i/ili pravna lica, radi ostvarivanja određenih zajedničkih ili opštih ciljeva i interesa.

Nevladine organizacije stiču status pravnog lica upisom u odgovarajući registar MUP-a.

Članom 24 navedenog zakona je propisano da nevladina organizacija mora imati lice ovlašćeno za zastupanje, koje može, ali i ne mora biti u radnom odnosu – zaposleno lice.

Ukoliko nevladina organizacija ima angažovana lica koja ne ostvaruju za svoj rad nikakvu protivnaku, onda s tim u vezi nije ni dužna da ih prijavljuje u nadležnoj jedinici Poreske uprave kao zaposlena lica, niti da im obračunava zaradu i poreske obaveze po tom osnovu.

Inače, prema članu 29 Zakona o nevladinim organizacijama propisano je da:

- Nvladina organizacija može neposredno obavljati privrednu djelatnost utvrđenu statutom ako se za obavljanje te djelatnosti upiše u registar privrednih subjekata.

- Ukoliko prihod od privredne djelatnosti u tekućoj godini prelazi iznos od 4.000 eura, nevladina organizacija ne može neposredno obavljati privrednu djelatnost do kraja tekuće godine.

- Izuzetno od navedenog nevladina organizacija može nastaviti da obavlja privrednu djelatnost do kraja tekuće godine pod uslovom da prihod od te djelatnosti u tekućoj godini ne pređe 20% ukupnog godišnjeg prihoda u prethodnoj kalendarskoj godini, već preko registrovanog privrednog subjekta.

- Dobit ostvarena obavljanjem privredne djelatnosti mora se upotrijebiti na teritoriji Crne Gore za ostvarivanje ciljeva radi kojih je nevladina organizacija osnovana.

- Nvladina organizacija obavlja privrednu djelatnost saglasno posebnim propisima kojima se uređuju uslovi za obavljanje te vrste djelatnosti.

Prema odredbama Zakon o porezu na dobit pravnih lica («Službeni list RCG», br.65/01, ...80/04 i «Službeni list CG», br.40/08 ..61/13), nevladine organizacije nijesu poreski obveznici poreza na dobit ukoliko obavljaju nedobitnu djelatnost. Ukoliko obavljaju privrednu djelatnost iste su dužne da:

- izvrše registraciju kod CRPS Poreske uprave shodno članu 29 navedenog zakona;
- kao poreski obveznici poreza na dobit sastavljaju i podnose finansijske izvještaje i poresku prijavu poreza na dobit pravnih lica, područnoj jedinici Poreske uprave do kraja marta tekuće godine za prethodu kalendarsku godinu. Stopa poreza na dobit iznosi 9% i obračunava se na poresku osnovisu iskazanu u godišnjoj prijavi poreza na dobit.

Članom 32 Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisana su poreske olakšice pravnom licu-nevladinoj organizaciji, koja je registrovana za obavljanje privredne djelatnosti,

poreska osnovica se umanjuje u visini od 4000€, pod uslovom da dobit koristi za finansiranje ciljeva zbog kojih je osnovana. Ovo umanjeno se priznaje najviše do iznosa poreske osnovice.

Dakle, u skladu sa navedenim odredbama Zakona o nevladinim organizacijama, NVO može obavljati istovremeno neprofitnu djelatnost zbog koje je osnovano, kao i privrednu djelatnost za finansiranje svojih ciljeva radi kojih je osnovana, pod određenim uslovima propisanim članom 29 zakona. Ukoliko prilikom posredovanja, koje se inače smatra za privredno uslužnu djelatnost ostvarite profit, odnosno dobit dužni ste da se registrujete u CRPS i poprimite jedan od oblika organizovanja privredne djelatnosti, čim ostvarite prihod veći od 4 000€ u tekućoj godini.

Vođenje poslovne evidencije kod poreskih obaveznika koji se bave otkupom sirovina

Broj: 03/2-1063/2-15

Podgorica, 03. februar 2015. godine

Članom 14 Zakona o sprečavanju nelagalnog poslovanja ("Službeni list CG", br.29/13) propisano je da privredno društvo i preduzetnik koji se bave otkupom gotovih proizvoda, repromaterijala, poluproizvoda i/ili sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica dužni su da mjesečne isplate veće od 100 eura izvršene istom licu prijave poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužni su da vode evidenciju o vrsti i otkupnoj vrijednosti proizvoda, materijala i sirovina, kao i o licima od kojih vrše otkup.

Na ovaj način je poreskim obveznicima data mogućnost da svoju poslovnu evidenciju sami usklade i sačine formu ovog izvještaja, tako što bi isti sadržao neophodne podatke i to: Ime i prezime fizičkog lica, JMBG, br. lične karte, mjesto prebivališta (opština), vrsti i otkupnoj vrijednosti proizvoda, materijala i sirovine, kao i PIB i naziv podnosioca izvještaja (privredno društvo/preduzetnik). Evidencija bi se vodila preko otkupnih blokova sa serijskim brojem koji bi sadržavali navedene podatke, a na osnovu njih bi se sačinjavao izvještaj, koji bi se do 15-og u mjesec za prethodni mjesec podnosio područnoj jedinici prema glavnom mjestu poslovanja pravnog lica, odnosno za preduzetnika, prema njegovom prebivalištu.